

ת"פ 40136/05 - מדינת ישראל נגד יעקב בולוס, עזמי נשאיבי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 40136-05 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' בולוס ואח' לפני ד"ר עודד מודריק-שופט, סגן נשיאה

14 ינואר 2016

המאשימה:

מדינת ישראל

ע"י עו"ד שירה גפני ועו"ד עידן שוורץ

נגד

הנאשמים:

1. יעקב בולוס ע"י עו"ד אביגדור פלדמן ועו"ד חיים יצחקי
2. עזמי נשאיבי ע"י עו"ד איתן צחור

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד שירה גפני ועו"ד עידן שוורץ

ב"כ הנאשם 1 עו"ד אביגדור פלדמן ועו"ד חיים יצחקי

ב"כ הנאשם 2 עו"ד איתן צחור

[פרוטוקול הושמט]

מזדין

הנאשמים נותנים את הדין בעקבות הרשעתם בעבירות דיווח בכוונה להטעות (ריבוי עבירות) ובעבירות של קבלת דבר במרמה. הנאשם יעקוב הורשע גם בעבירת גניבה ושימוש במסמך מזויף וברישום כוזב במסמכי תאגיד.

עמוד 1

העבירות בוצעו על רקע התנהלותן של שתי חברות נסחרות; בולוס גד בע"מ ובולוס תיירות בע"מ. עזמי שימש כמנכ"ל של בולוס גד, חברת האם ודירקטור בתיירות בעוד יעקוב שימש מנכ"ל של תיירות ודירקטור בבולוס גד.

העבירות נעברו על רקע תפעול של מיזם (אוניית הימורים) באמצעות בולוס תיירות וחברת הבת שלה. בולוס תיירות נזקקה להשקעות מרובות לצורך תפעול המיזם והן הושקעו בידי חברת האם בולוס גד. נוסף לכך כשבולוס תיירות ביקשה להנפיק אג"ח נסחרות בבורסה נצרכה להשלמת הון וההשלמה לכאורה נעשתה באמצעות בולוס גד.

אוניית ההימורים החלה לפעול ובתחילה נראה היה שהיא עושה חיל. בהמשך פרצה אינתיפאדה שהשביתה באחת את פעילות האניה בהיעדר נוסעים וחברת תיירות הודיעה על הפסקת ההסכם שכרתה עם החברה בעלת האוניה. עקב זה החלו להתנהל הליכים משפטיים שהמרכזי ביניהם היה בורות באנגליה.

המהלכים שצוינו לעיל הצריכו שורת דיווחים לבורסה לרשות לניירות ערך וכן ביטויים לפעילות הזאת בדו"חות הכספיים הן בדו"חות של בולוס גד והן בדו"חות של תיירות. הנאשמים נכשלו במחדלי דיווח חמורים; מחדלים שהיו יכולים להטעות את ציבור המשקיעים.

עבירת הגניבה של יעקוב והשימוש במסמך מזויף היא על רקע החלטת אביו המנוח איברהים בולוס שהיה ראש מערך החברות האמור, לגנוב את הכספים (4.7 מיליון דולר) שהיו בקופת אוניית ההימורים. יעקוב שהיה תדיר על האוניה ושהיה ממונה על הכספים שהחברה הרוויחה מן ההימורים, היה מודע למזימת הגניבה ולא מנע אותה או נכון יותר איפשר את ביצועה. לא ברור מי ביצע את הגניבה בפועל. ברור שהרעיון לא היה של יעקוב וחלקו בגניבה משני יחסית אך חלקו בהסתרתה באמצעות מסמך מזויף ובאמצעות דיווח כוזב של ישיבת דירקטוריון.

טיעוני המאשימה

המאשימה סקרה את רכיבי המתחם בעבירות הדיווח בכוונה להטעות, בעבירת קבלת דבר במרמה וכן בהתייחסות מיוחדת לעבירת הגניבה על הנלווים לה.

עבירות הדיווח פוגעות בערך החברתי החשוב של שקיפות, יעילות ואמינות שוק ההון. חובות הדיווח הן הדיווחים המידיים והן הדוחות הכספיים העתיים מיועדים לספק מידע מדויק ככל הניתן למשקיעים ובכך לאפשר פעילות ראויה והוגנת של השוק. האיסורים הללו נועדו גם למנוע מבעלי השליטה ונושאי המשרה בחברות נסחרות לחתור מתחת לפני אימון הציבור ולבצע פעולות בתוך החברות כראות עיניהם.

מבחינת נסיבות הביצוע מדובר בבעלי תפקידים בכירים בחברות שחתמו על הצהרות מנהלים שקריות והסתירו מן הציבור פרטים דרמטיים בחיי החברות.

מדיניות הענישה המקובלת בעבירות דיווח היא של עונשי מאסר ואפילו עונשי מאסר כבדים.

מתחם העונש הראוי לדעת התביעה נע בין שנתיים לארבע שנות מאסר.

נוכח הזמן הרב שעבר מאז ההתרחשויות ועד הנה מציעה התביעה להסתפק ברף התחתון של המתחם.

גם עבירות של קבלת דבר במרמה נעברו על רקע של הסתרה מן הציבור ופגיעה באמון שלו במערכת שוק ההון. שהרי קבלת הדבר במרמה מתייחסת לאישור הנפקה של אג"ח בשל מצגי שווא שהוצגו לרשות ניירות ערך. ההיתר הזה הולך להנפקה של 22 מיליון ש"ח. הנאשמים שללו את חופש הבחירה ושיקול הדעת בשאלת האם להתיר הנפקה זו.

מבחינת מדיניות הענישה הנהוגה מתבססת התביעה על העונש המרבי שהוא שלוש שנות מאסר ומציעה מתחם שבין שנה לשלוש שנות מאסר.

התביעה מבקשת שעונשי המאסר יהיו מצטברים. לעניין קנס העבירות שבהם הורשע עזמי מאפשרות הטלת קנס של מיליוני שקלים בודדים בעוד שבעניינו של יעקוב אפשר לגזור קנס שנע בסביבות 50 מיליון ש"ח (צורף פירוט לטיעוני התביעה).

בעניין זה מבקשת התביעה שייגזרו קנסות כבדים וכן היא טוענת שלא הוכח מצב כלכלי קשה.

בעניין עבירת הגניבה שביצע יעקוב אין תורף להרחיב בערך החברתי המוגן. גזלת כספי האוניה היא גזלה של בעל השליטה מן החברה שהוא שולט בה מכיוון שהחברה מדווחת ונסחרת הרי זו במידה לא מבוטלת גזלה מן ציבור המשקיעים בחברה.

התביעה מציינת שמדובר בגניבה בידי מורשה של סכום העולה כדי 10 מיליון ש"ח. דברים שנאמרו קודם לכן בעניין מעמדו של הנאשם בחברה יפים גם לכאן.

מדיניות הענישה הנהוגה מראה כי בעבירה כזאת נהוג לגזור עונשי מאסר כבדים למדי ואלה נעים בין 6 ל-7 שנות מאסר. אכן יש משקל לזמן שחלף מאז ביצוע העבירות אך הדבר אינו מצדיק חריגה מטווח המתחם הראוי.

המאשימה הקדישה פרק נכבד של טיעוניה לניסיון להסביר את הזמן הרב שחלף מאז ביצוע העבירות. היא טענה שמדובר בחקירה מורכבת בהתנהלות משפט מורכבת מאוד ונסיבות אובייקטיביות שעצרו את מהלך המשפט כמה וכמה פעמים במשך זמן ניכר (בין היתר מחלתו של נאשם מס' 1 ובעיות רפואיות קשות של אחד הנאשמים שזוכה). הטענה היא שהנאשמים עצמם גרמו לא מעט לזמן הרב שחלף.

טיעוני ההגנה

הסניגורים לא התמודדו עם הניתוח שערכה המאשימה בעניין מתחמי העונש של העבירות השונות. שניהם טענו למשמעות קריטית של הזמן שחלף. העבירות התרחשו בשנת 2000. כתב האישום הוגש ב-2005 והאישום החל להתברר מעשית ב-2008. הסניגורים אינם סבורים שלנאשמים היה חלק, בוודאי לא חלק מהותי בהימשכות ההליך. מכל מקום אין טעם ואין משמעות לענישה מחמירה 15 שנים ויותר לאחר ביצוע העבירות.

עו"ד פלדמן בשם יעקוב חזר על תזה מרכזית שנטענה בסיכומי ההגנה לקראת הכרעת הדין. התזה היא שאיברהם היה שליט שידו בכל בענייני החברות ויעקוב בנו בזה"כ היה כלי שרת בידיו. אף על פי שבית המשפט לא קיבל את הטענות שיעקוב נהג כמחוסר דעה וככלי מכני, מן הראוי לתת משמעות למשניות תפקידו של יעקוב, בעת גזירת הדין. הדברים בולטים במיוחד בהקשר לעבירת הגניבה שכן אפילו לפי כתב האישום מבצע הגניבה הוא איברהם המנוח ואין ספק שיעקוב היה גורם משני לחלוטין בהקשר זה. לפיכך ולפי שהדין מורה שמתחם העונש הראוי ייקבע בהתאם לנסיבות העבירה, משניות חלקו של יעקוב צריכה להקטין את המתחם באורח משמעותי ביותר.

ב"כ של עזמי ציין כמובן את העובדה ששולחו הורשע רק בעבירות הדיווח ולא בעבירות אחרות וכן ציין שעיקר ההתנהלות בפרשה סבה סביב חברת תיירות שעזמי איננו מנהלה ואחריותו נובעת במיוחד מכוח תפקידו הפורמליים.

לא אפרט את שלל הניסיונות של עו"ד צחור להביא בשלב של גזר הדין לצמצום האחריות שנקבעה בהכרעת הדין.

סנגורו של יעקוב ביקש להסתפק במאסר לנשיאה בעבודות שירות וציין את מצבו הכלכלי של שולחו. סנגורו של עזמי סבור שאין צורך במאסר בכלל.

מתחם העונש הראוי

בכל הקשור לעבירות הדיווח וקבלת דבר במרמה ברי לי שהניתוח שערכה התביעה מוצדק ולפיכך מתחם הענישה אמור לנוע בין שנתיים לארבע שנות מאסר. אף על פי שמדובר בשורת עבירות נפרדות של דיווח לקוי וכוזב אפשר לראותן כמסכת נמשכת אחת שכן הם קשורות זו בזו כחוליות בשרשרת של פרשה נמשכת.

בעניין עבירת הגניבה אינני מקבל את השקפת התביעה והשקפת ההגנה בעניין משניות חלקו של יעקוב מקובלת עלי. לפיכך בעבירת הגניבה על הנלוות לה המתחם צריך לנוע בין שנה וחצי לשלוש שנות מאסר.

פעמים הרבה נדרשתי בעבר לנושא של הזמן שחלף. במשפט הזה חלק לא מבוטל של התנהלות המשפט הואט ואף נפסק בשל נסיבות אובייקטיביות וגם ההתנהלות השוטפת, בגלל עומסים יוצאי דופן על לוח הזמנים של בית המשפט התנהלה בקצב איטי למדי. בזה"כ זו עובדה שמאז מעשי העבירה עברה תקופה ארוכה ביותר ובתי המשפט, לרבות בית המשפט העליון נוהגים להתייחס למצב כזה כנסיבה מקלה למדי.

אין זה אומר שעברין לא צריך לבוא על עונשו אבל בנסיבות המיוחדות הללו נראה לי שאפשר לרדת אל תחתיות המתחמים ואפילו מתחת להם.

כך גם בעניין הקנסות. ברי שיש סמכות לגזור קנסות גבוהים ביותר אולם עלי להיות ריאלי ולקבוע קנסות שיש סיכוי של ממש לגבות אותם. כמו כן גם לעניין הקנס יש משמעות לזמן שחלף.

בעניין יעקוב הדבר המרכזי שמשפיע זו עבירת הגניבה על הנלוות לה והיא מצריכה גזירת עונש של מאסר ממש. בעניין עזמי נראה לי שלנוכח כל הנסיבות כולן אפשר יהיה להסתפק במאסר בעבודת שירות ובקנס של ממש.

אני דן את יעקוב בולוס בגין כל עבירות הדיווח והנלוות להן לעונש מאסר של 3 שנים שמהן שישה חודשים לנשיאה בפועל. יתר המאסר על תנאי ל-3 שנים בתום המאסר בתיק זה והתנאי הוא שלא יעבור עבירה מן העבירות שבהן הוא הורשע, המאפשרת את עונש המאסר או עבירה כנגד רכוש שהיא עוון לפחות.

בגין עבירת הגניבה והנלוות לה אני דן את הנאשם ל-42 חודשי מאסר שמהם 18 חודשים לנשיאה בפועל, יתר המאסר על תנאי ל-3 שנים מתום המאסר בתיק זה והתנאי הוא שלא יעבור עבירה מן העבירות שבהן הורשע.

מחצית עונש המאסר בפועל בעבירות הדיווח תצטבר לעונש המאסר בעבירת הגניבה כך שבסה"כ יישא הנאשם 21 חודשי מאסר בפועל.

לעונש זה מצורף קנס בסך מיליון ש"ח או 18 חודשי מאסר תמורתו.

אני דן את עזמי בגין כל העבירות שבהן הוא הורשע כמקשה אחת לעונש מאסר של 24 חודשים שמהם 6 חודשים מאסר בפועל. יתר המאסר על תנאי ל-3 שנים והתנאי הוא שלא יעבור עבירה מן העבירות שבהן הורשע המאפשרת עונש מאסר כזה.

המאסר יינשא בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה במרכז לשיקום מקצועי עכו בתנאים שקבע הממונה. הממונה המליץ על תחילת עבודת השירות ב-13/6/2016. נראה לי שאף על פי שהמועד רחוק אולי תשמש התקופה לאיסוף והפקדת הקנס.

לעונש זה מצורף קנס בסך מיליון ש"ח או 18 חודשי מאסר תמורתו.

זכות ערעור כדין.

ניתן והודע היום ד' שבט תשע"ו, 14/01/2016 במעמד הנוכחים.

דר' עודד מודריק, שופט
סגן נשיא

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

אני מעכב את ביצוע עונש המאסר של יעקב בולוס עד ליום 1.3.2016. ביום זה יתייצב הנאשם עד שעה 09:00 בבוקר מתקן הכליאה "ניצן".

הקנסות שגזרתי, ישולמו ב-12 תשלומים חודשיים שווים, החל מיום 1.3.2016. מבחינתו של יעקב, פריסת התשלומים תעוכב מן הרגע שהוא יכנס, אם יכנס לבית הסוהר, ותימשך ביום השחרור ואילך עד השלמת מלוא תשלום הקנס.

תנאי השחרור בערובה הקיימים יעמדו בתוקפם עד לתחילת עונש המאסר של יעקב ועד לסיום המאסר בעבודות שירות של עזמי.

ניתנה והודעה היום ד' שבט תשע"ו, 14/01/2016 במעמד הנוכחים.

דר' עודד מודריק, שופט
סגן נשיא